

4036773 ENIM/M : สาขาวิชา : เทคโนโลยีการจัดการระบบสารสนเทศ : วท.ม. (เทคโนโลยีการจัดการระบบสารสนเทศ)

คำสำคัญ ระบบผู้เชี่ยวชาญ/การพยากรณ์/เทคนิคเอกซ์โพเนนเชียล/สินค้าเกษตรส่งออก

ปัญญา เติมเวชศานนท์ : การพัฒนาระบบผู้เชี่ยวชาญเพื่อการพยากรณ์โดยวิธีการปรับเรียนแบบเอกซ์โพเนนเชียล กรณีศึกษา : ข้อมูลการเกษตรเพื่อการส่งออก (DEVELOPING A FORECASTING EXPERT SYSTEM USING THE EXPONENTIAL SMOOTHING TECHNIQUE : AGRICULTURAL EXPORT DATA) คณะกรรมการคุณวิทยานิพนธ์ : ศรีรัตน์ สุจิตรกุล ห.บ.ม., โอกาส ปัญญา Ph.D., เกมน ฤลประดิษฐ์ วท.ม. 136 หน้า.

ISBN 974-664-504-8

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้ เพื่อพัฒนาระบบผู้เชี่ยวชาญเพื่อการพยากรณ์ข้อมูลโดยใช้รูปแบบการพยากรณ์แบบเอกซ์โพเนนเชียลเป็นรูปแบบหลักในการพยากรณ์ข้อมูลสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก โดยจะพยากรณ์ข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลปริมาณการส่งออก และมูลค่าการส่งออกของกลุ่มสินค้าเกษตร 6 ประเภท ได้แก่ ข้าว, ข้าวโพด, ยางพารา, ถั่วสอดแห้งเข็ง, อาหารกระป่อง และน้ำตาล

โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นจะคำนวณผล และแสดงค่าพยากรณ์ล่วงหน้าในความเวลาต่อไป โดยสามารถทำงานได้บนระบบปฏิบัติการวินโดว์ 98 ในส่วนการประเมินผลได้ใช้แบบสอบถามในการทดสอบ โดยผู้ใช้งานวน 20 คนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ และในการประเมินผลได้ใช้เกลวิชทางสถิติร้อยละและฐานนิยม ผลที่ได้คือ ผู้ใช้พอใจมากในส่วนของความรวดเร็ว และความถูกต้อง

งานวิจัยนี้ได้ใช้รูปแบบการปรับเรียนแบบเอกซ์โพเนนเชียล 4 รูปแบบ เพื่อการพยากรณ์ได้แก่ รูปแบบเอกซ์โพเนนเชียลแบบครั้งเดียว, รูปแบบเอกซ์โพเนนเชียลแบบสองครั้ง, รูปแบบเอกซ์โพเนนเชียลแบบสามครั้ง และรูปแบบเอกซ์โพเนนเชียลแบบตุดกาก โดยการพัฒนาระบบได้ใช้โปรแกรม Visual Basic 6.0 ในการพัฒนาระบบทั้งหมด โดยระบบที่พัฒนาขึ้นสามารถหาค่าคงดับที่ดีที่สุด และเลือกรูปแบบที่ดีที่สุดที่เหมาะสมกับลักษณะข้อมูล ให้แก่ผู้ใช้โดยใช้เงื่อนไขค่าตอบที่ดีที่สุดคือ ต้องมีค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองที่ดีที่สุด โดยผลงานวิจัยได้ผลดังนี้

1. รูปแบบการพยากรณ์แบบเอกซ์โพเนนเชียลแบบครั้งเดียว เหมาะสมการพยากรณ์ข้อมูลปริมาณสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก ได้แก่ ข้าว ยางพารา ถั่วสอดแห้งเข็ง อาหารกระป่อง และน้ำตาล

2. รูปแบบการพยากรณ์แบบเอกซ์โพเนนเชียลแบบขั้น 2 ครั้ง เหมาะสมการพยากรณ์ข้อมูลปริมาณสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก ได้แก่ ข้าวโพด

3. รูปแบบการพยากรณ์แบบเอกซ์โพเนนเชียลแบบครั้งเดียว เหมาะสมการพยากรณ์มูลค่าสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดยางพารา ถั่วสอดแห้งเข็ง อาหารกระป่อง และน้ำตาล

4. ระบบที่พัฒนาขึ้นสามารถลดข้อจำกัดต่าง ๆ ของการคำนวณ โดยวิธีปรับเรียนแบบเอกซ์โพเนนเชียล ได้อย่างดี โดยสามารถลดข้อจำกัดในเรื่องของเวลาที่ใช้ในการคำนวณ เพิ่มความถูกต้องในการคำนวณ ได้มากยิ่งขึ้น

ข้อนะนำสำหรับผู้สนใจพัฒนาระบบการพยากรณ์ข้อมูลต่อไปในอนาคต ควรเพิ่มรูปแบบการพยากรณ์ข้อมูลเพิ่มเติมขึ้นอีกเพื่อเพิ่มทางเลือกฐานรูปแบบการพยากรณ์ให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น โดยอาจมีการเพิ่มรูปแบบการพยากรณ์โดยใช้สมการลดหย่อน หรือเพิ่มรูปแบบทางเศรษฐมิตร เพื่อให้ระบบสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น